

INCLUSIÓ! o INCLUSIÓ?

Es necessari, segurament, tant en el sí del sistema educatiu com en aquells àmbits on el terme inclusió està esdevenint, en els darrers anys, subjecte emergent de formulats i propostes, escatir amb la major claredat possible de què estem parlant, a què ens estem referint quan es negocien els termes amb els que es planifiquen determinats ajuts i serveis als centres escolars, o quan s'estableixen les directrius sobre les que es vol assentar la millora en la qualitat escolar.

La LEC i la LOE no defugen parlar d'inclusió, però, malauradament, tampoc en refermen tot el seu potencial. I aquest joc de mitges tintes, de llum i ombres, acaba tenyint la majoria d'actuacions administratives. La indecisió, justificada tot sovint sota el paraigua dels costos econòmics que suposa avançar en els requisits inclusius, és, i se'n tenen excessives constàncies, una posició que acaba essent sempre fraudulenta pels centres escolars. Així, no ens hem d'estranyar que la inclusió no formi part avui de les prioritats dels mateixos centres escolars. S'ha incrementat tant la distància entre les voluntats, encara que tímides, explicitades en els lleis i les apostes de les administracions que no sorprèn a ningú que avançar en la inclusió educativa cotitzi tant a la baixa.

Ningú defuig de la complexitat que suposa entomar realitats múltiples i altament diversificades des del sí –l'aula i l'organització dels centres escolars– del sistema educatiu. Però aquesta complexitat, connatural a la nostra realitat sociològica, no té perquè associar-se a les connotacions negatives d'allò que considerem com a "difícil". És evident que és un repte, de la mateixa manera que hauria de ser evident que avançar en la millora de la inclusivitat de les nostres escoles suposa un salt qualitatiu per als centres escolars. Inclusió i qualitat no són una antinomia, sinó una sinonímia. Però, tot sovint es té la sensació de que per a qui avui regeix les directrius de l'administració educativa aquesta relació no és tant clara. La mirada limitativa que es fa del propi terme, referint-lo només als alumnes amb greus hàndicaps per a l'accés al currículum, n'és un clar exemple i més quan s'insisteix que està subjecte als costos personals i econòmics que pot suposar.

D'aquí la conveniència d'entomar el debat, d'estendre'l al conjunt de la comunitat educativa i als agents que hi estan implicats des de la perspectiva d'un dret social al que l'escola té el deure de respondre sense els titubeigs actuals.

Malament ho té la inclusió educativa quan se'n limiten els seus efectes, o quan es regateja amb els recursos o només es fonamenta en base als mateixos.

Des de la seva activitat com a docent, com a formador en el Màster d'especialització en assessorament psicopedagògic o com especialista en l'anàlisi i seqüenciació dels continguts de treball a l'aula, en **LUÍS DEL CARMEN** ha estat, en les últimes dècades, un dels referents fonamentals del discurs i la praxis assessora des de la psicologia educativa, la pedagogia o la psicopedagogia. Avui, quan justament des de l'administració pública es despulla de les funcions assessores als i a les professionals de la psicopedagogia, ens queden, després de la seva malaganyada mort, els seus escrits. Per això, ens ha semblat convenient, per la seva vigència, recuperar l'article "**L'assessorament als centres en el disseny i experimentació de projectes didàctics: estudi d'un cas**", publicat en aquesta revista el juny del 2001.

Joan Serra Capallera